

BØGER

HVERDAGSPRAKSIS I SOCIALT ARBEJDE

Redigeret af Katrine Schepelern Johansen, Kathrine Louise Bro Ludvigsen & Helle Schjellerup Nielsen.

160 sider, 269 kr. Akademisk Forlag, 2009.

Hverdagspraksis i socialt arbejde – en bred gennemgang af antropologiske arbejdsområder.

AF BIRGITTE THYLSTRUP

Formålet med bogen *Hverdagspraksis i socialt arbejde* er at komme med praksisnære og konstruktive perspektiver på det sociale arbejde, sådan som det udspiller sig inden for forskellige sociale institutioner. I det første, introducerende kapitel i bogen beskriver tre af bogens forfattere (som også har redigeret bogen) ønsket om, at bogen kan præsentere et modspil til kravene om 'effektmåling, evidens og markedsgørelse' inden for det sociale område. Det gøres bl.a. ved, at bogens bidragsydere, ud over at beskrive antropologen som medarbejder og bidragsyder inden for det sociale arbejdsfelt, undersøger og beskriver socialt arbejde som fænomen og det at bygge bro mellem akademisk forskning og den sociale praksis, den er indlejret i.

Bogen er bygget op over seks kapitler, som præsenterer en kalejdoskopisk gennemgang af forskellige sociale arbejdsområder og arenaer som for eksempel døgninstitutioner og forsorgshjem, handicapcentre for etniske minoriteter, rusmiddelforebyggelse og misbrugsbehandling.

Selvom en kort gennemgang på ingen måde yder det varierende indhold i bogen retfærdighed, vil jeg forsøge at præsentere en spiseseddel med nogle af hovedtemaerne i kapitlerne:

I kapitlet *I dialog med børn* beskæftiger Helle Schjellerup Nielsen sig med aktiv inddragelse af børn ved udarbejdelsen af fokusområder og undersøgelsesmetode som en måde at sikre sig, at forskningen reelt afbilder børnenes sociale virkelighed på døgninstitutioner.

I kapitlet *Mellem klare budskaber og personlig erfaring* kommer Anna Bendtsen ind på den betydning og de dilemmaer, som erfaringsnær forebyggelsesstrategi baseret på unge tidligere misbrugere kan medføre.

Maia Feldman beskriver i *Vejledning fra et antropologisk udgangspunkt* de dilemmaer og overvejelser, man som antropolog oplever, når undersøgelsesresultater skal formidles og omformes til rådgivning af personalet i en kommunal forvaltning.

I *En ikke-behandler i en behandlingsinstitution* beretter Kathrine Louise Bro Ludvigsen, hvordan hun som antropolog og ikke-behandler i et behandlingstilbud til stofmisbrugere med børn formår at bidrage med praktiske bidrag og en anvendelsesorienteret analyse, som lægger op til refleksion over medarbejderkulturen på arbejdspladsen.

Suna Christensen beskriver i *En-hovedet-under-armen-kultur eller blot værdibaseret arbejde*, hvordan medarbejdere på døgninstitutioner indgår i mellem menneskelige forhold med brugerne, der adskiller sig fra det traditionelle arbejdsbegreb, som både medarbejdere og ledere refererer til.

Afslutningsvis reflekterer Katrine Schepelern Johansen i *Hvad får sociale institutioner ud af forskning og vice versa?* - skrevet på baggrund af et forskningsprojekt på et ambulatorium for psykisk syge stofmisbrugere - over det udbytte og de udfordringer, som sociale institutioner og forskningen (forskeren) får ved at indgå i et tæt og længerevarende samarbejde.

Det fascinerende ved et kalejdoskop er, at det viser mange mønstre, som hele tiden ændrer sig, men som dannes ud fra de samme grundelementer. På samme måde er det bogens styrke, at den giver adgang til forskellige sociale arbejdsområder og undersøgelsesprojekter, samtidig med at alle kapitler søger at forholde sig til, hvordan den antropologiske disciplin kan fungere og bidrage inden for den ramme, der hedder socialt arbejde. For en ikke-antropolog fungerer bogen som en overvejende læservenlig og overskuelig beskrivelse af sociale og antropologiske arbejdsfelter, samtidig med at den formår at formidle styrker og udfordringer tilknyttet begge arbejdsområder og samarbejdet imellem de to arbejdsområder. Som læser opleves forfatterens loyalitet i deres beskrivelser af kvalitative elementer i socialt arbejde som en indfrielse af den indledende hensigtserklæring om at bibringe et mere nuanceret og balanceret fokus på forskellige arbejdsopgaver, processer og vilkår inden for det sociale område. Dog opleves samme loyalitet nogle gange som en stopklods for en mere refleksiv, kritisk stillingtagen til betydningen af forfatterens egne samt behandlernes og borgernes positioner inden for de forskellige, beskrevne sociale kontekster. Med al respekt for forfatterens fokus på at beskrive andre aspekter ved sociale samspil end det mere traditionelle antropologiske fokus på magtanalyser, blev jeg som læser sulten efter at læse mere uddybende om den betydning, som aktørernes forskellige udgangspunkter og positioner kan have for de sociale samspil, som beskrives - ikke mindst forfatterens egne positioner i forhold til undersøgelsesdeltagerne.

Når det er sagt, er bogen et kærkomment tiltag inden for beskrivelser af socialt arbejde og derfor anbefalet læsning.

ANMELDER

BIRGITTE THYLSTRUP

PSYKOLOG, PH.D., CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING